

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De Magnanimitate. Pars IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

operando, ex modica nuce additione imperceptibili magnam ardorem efficere: & aquã quã adeò mollis est, lapidem adeò durum perseverãti percussione excauare. ¶ Quintus est, quòd perseverãtia virtutem operanti ministrat. Sen. Perseuerandũ est, & assiduo labore robur addendum est. ¶ Sextus, quòd meretur apprehendere præmium. 1. ad Cor. 9. Vnus accipit brauium, scilicet perseverans. Bern. Perseuerantia est singularis filia summi regis, virtutum finis & consummatio. Chry. Tolle perseverantiam, nec obsequium mercedẽ habet, nec beneficiũ gratias, nec laudem fortitudo. Deniq; non qui inceperit, sed qui perseverauerit, saluus erit. Idẽ: Incipere multorum est, finire paucorum: semper in principio delectatio est, in fine probatio. Idẽ: Afluere multum in initio seruẽres esse, in fine remitti & dissolui: quã utilitas est seminum florentiũ, & postea tabescentium? Greg. in Moral. In casum bonum agitur, si ante terminũ vitæ deseratur: quia etiã frustra velociter currit qui priusquam ad metas veniat desit. & sup illud Matt. 10. Qui perseverauerit &c. dicit gl. Nõ cepisse vel fecisse, virtutis est: sed perficere. Vnde cauda hostiæ dicitur offerri Leui. 3. Ornatus virtutũ, est vestis vsq; ad talos, si perseverantia fuerit. Sine ea vestis est inhonestẽ decurrata. Vltimũ dies perseverantis plus videtur ei valere, quã quicunque præcesserit. Si enim illa die defecisset, præcedentia perdidisset.

De Magnanimitate. PARS IX.

Magnanimitas quãdoq; sumitur pro fortitudine. Et attenditur non solũ in aggrediendo terribilia, sed etiam in sustinendo. Et pertinet ad eam nõ solum aggressio arduorum, sed etiam processus & consummatio eorum. Senec. in lib. de quatuor virtutibus: Magnanimitas, quã & fortitudo dicitur, si insit animo tuo, cum magna fiducia viues. Quandoque magnanimitas dicitur terribilium spontanea & rationabilis aggressio: sic accipitur à Macrobio. ¶ Itẽ notandũ quòd homo magnanimus terribilia seu difficilia aggreditur propter cõmunem utilitatẽ, vel propter honestatem, non propter cupiditatẽ vel glorię vanitatẽ: nõ enim decet vt cupiditate vincatur, qui metu nõ frãgitur. Tullius: Nihil tã angusti animi est, tãmq; parui, quã amare diuitias. Macrobius. Virtutis fructũ sapiens in conscientia ponit, minus perfectus in gloria. Item ad magnanimum pertinet cauere non solum timiditatẽ, sed etiam temeritatẽ. Non enim debet homo absque causa offerre se periculis. In adeundis periculis imitari debemus medicorum consuetudinem. Illi enim leuiter agrotantes leuiter curant: grauioribus autem morbis ancipites

curationes adhibere coguntur. In tranquillo tēpestatem optare
 dementis est, tempestatem autē cum euenerit subuenire, sapien-
 tis. Poēta : Vis consilij expertus, mole ruit sua. Senec. lib. de qua-
 tuor virtutibus: Eris magnanimus. si pericula nō appetas. Vero-
 merarius, nec formides vt timidus. Tullius : Turpis fuga mor-
 tis, omni morte peior. Ad magnanimitatē pertinet, ardua optare
 appetere, & magnitudinem boni vel mali transitorij superare.
 Primū inuuit Tullius : Te, inquit, animo excelsum natura cre-
 uit. Audita de magnanimitatē, tibi statim insedit oratio, id est,
 intimē sedit vel placuit. Magnitudo boni transitorij superari
 contēnendo; magnitudo verō mali transitorij nō timendo. Senec.
 in epistolis: Animus nunquā maior est, quā vbi aliena sepeletur
 & fecit sibi pacem nihil timendo, fecit sibi diuitias nihil concu-
 piscendo. Idem in epistolis. Magni animi est magna cōtēptio
 ac medioeria malle, quā nimia. Illa enim vtilia vitaliaq; sunt,
 hęc eo qua superflua nocent. Sic segetem nimia sterne vbera,
 sic rami onere franguntur. Sic ad maturitatem nō peruenit
 nimia fecunditas. Idē animis quoq; euenit, quos immoderata
 licitas rūpit, qua non tantū in aliorū iniuriam, sed etiā in
 vrūtur. Idem in eodē: Magnus ille est qui scilicet virtutem, quā
 admodum argento. Nec minor est quidē qui sic argento virtutem
 quemadmodū scilicet virtutem. Idē in eodē: Scitote tam bene hō-
 nes culmo, quā auro regi: cōtēpente omnia quę superuacua
 labor velut ornamentū aut decus posuit, memēto te praeter
 mū nihil esse mirabile, cui magno nihil est magnū. Idem in lib.
 de Naturalib. quaestionibus: Magna ista, quia parui sumus, cre-
 mus multis rebus: nō ex sua natura, sed ex humilitate nostra
 gnitudo est. Idem in lib. de Clemētia: Magni animi est, iniuriam
 in summa parietia pati. Ad magnanimitatē pertinet iniuriam
 ceptas vilipēdere, & inimico cū est in potestate hominis patre-
 re & fraudes & dolos vitare. Senec. in lib. de quatuor Virt. Si ma-
 gnanimus fueris, nūquā iudicabis tibi iniuriā fieri. De inimico
 potestate tuā videris, vindictā putabis vindicare potuisse. Senec.
 enim magnum & honestū vindictę esse genus, ignoscere. Vnde
 aggredere, nō geres cōflictū nisi indixeris. Nā fraudes & dolos
 imbecillū decent. Magnanimitas videtur posse distingui in
 partes: scilicet in cordis altitudinē, latitudinē & longitudinē.
 Cor altū est, quod in aduersis non deicitur, sed eleuatur. Cuius
 exemplū habes in gallis, quorū crista eleuatur cum ira eorum
 pugnandū accendit. Senec. in epistolis: Nō est mirū in tranquilla

tate non coneurrit: illud mirare, ibi extolli aliquē, vbi omnes deprimuntur: ibi stare, vbi omnes iacēt. Vel cor altū est, cor honores trāstorios despiciens. Cor verò latū, est cor despiciens magnitudinē diuitiarū. Sen. in episto. Ille ingētis animi est, qui diuitias circūfusas sibi multū diuq; miratus. quòd ad se venerint, ridet: suāsq; magis audit esse, quā sentit. Cordis longitudo est per quam vincitur tēdiū longa expectationis, vel lōgitudo molestiæ & laboris. Quidā sunt breues animo statim volētes quod fieri desiderant, statimq; volētes transire quod molestum. sustinent: similes agricolis qui iāstato semine, statim metere vellunt.

De fiducia & Magnificētia, de descriptione vtriusque, & de officiis.

magnificētie tam in pace quā in bello. PARS I.

Equitur de Fiducia & Magnificētia. Fiducia est certa spes Animi producendi ad finē rem inchoatam. De fiducia bona vel mala, require in tractatu de Spe. Magnificētia verò quandoque dicitur negotiorum difficilium & præclarorū consummatio. Et sic sumitur à Macrobio. Quandoq; verò sic sumitur magnificētia, quòd ad eā pertinet, nō solū consummatio præclarorum negotiorū, sed etiā inchoatio eorundem. Et sic sumitur à Tullio in 1. Rhet. Vnde sic describit eam: Magnificētia est rerum magnatū & excelstarū cum animi ampla quadā & splendidissima propositione, cognitio atq; administratio. Nec loquitur de magnanimitate, imò sub magnificētia comprehendit eam.

¶ De officiis Magnificētie.

Distinguantur verò officia magnificētiæ tam in pace quā in bello. In pace, secundū Platonem tria ad eam pertinent quantum ad prælatos. Primū est, vt sic vtilitatem ciuium tueantur, vt quæcunq; agunt, ad eā referant cōmodorum suorum oblitū. Secundum est, totum corpus ciuitatis curent, ne dum partem aliquam tueantur, reliquā deserant. Vt enim tutela, sic procuratio reipublicæ ad vtilitatem eorū qui cōmissi sunt, nō eorū quibus cōmissa est, gerēda est. Hæc duo documenta Platonis recitat Tull. in lib. de Offi. Qui parti vrbis cōsulunt, partē deserunt, perniciosissimam seditionem in ciuitatē inducūt. Tertiū est, vt contentionē caueant. Dicit enim Plato similiter facere eos qui inter se contendūt quānam potius ciuitatem administrent, vt si nauæ certarent tempore tempestatis, quis eorum potissimum gubernaret. ¶ Officia verò magnificētiæ in bello, nouem assignat. Primū est, ea intētiōne suscipere bella, vt sine iniuria in pace viuatur. Aug. in lib. de Ciuitate Dei: cōstat pacem belli esse oprabilem finē. Idem ad Bonifacium. Pacem debet habere vo-